

főlépítéséért folytatott harc huszéves tapasztalata. Az emberiség története nem ismer ilyen gazdag tapasztalatokat. Egyedül Sztalin lángelméje volt képes arra, hogy megbirkózzék ezzel az óriási anyaggal, amely állandóan fejlődött, hogy azt áttanulmányozza és általánosítsa. Ezért »A leninizmus kérdései« az emberiség egyik legértékesebb műve, a bölcsesség és a cselekvés vezérfonalának kimeríthetetlen forrása nemcsak a Szovjetunió dolgozói, hanem az egész világ dolgozói számára.

.....

HOGYAN TANULJUK A MARKSZIZMUST

Az alábbi előadást a közelmúltban elhunyt Kalinin M. I. 1958 december 25-án tartotta a tanítók gyűlésén.

Elvtársak, sokat emlegetik nálunk manapság a marxizmus-leninizmus forradalmi elméjének és a Bolsevik párt történetének tanulmányozását. A hangsúly azon van, hogy megismerjük az elmélet lényegét, hogy megtanuljuk annak gyakorlati alkalmazását, hogy főhasználjuk Pártunk forradalmi harcainak tapasztalatait.

A »Szovjet Szövetség Kommunista (bolsevik) Pártja Történetének Rövid Tanfolyama«-t olvasva gyönyörködtem annak mélységében, a gondolatok világosságában, az előadás egyszerűségében, de ma már semmire sem tudunk szőszert vizsgálemelkedni. Elfejtettem. Azonban nem is az a fontos hogy megjegyezzük a dolgokat, hanem hogy fölfogjuk, megértjük őket.

A marxista-leninista elmélet nem egy hit jelképe, nem dogmák gyűjteménye, hanem cselekvésünk vezérfonala. Amikor egyesek a marxizmus-leninizmus tanulmányozásáról beszélnek, azt mondják: »Ez elmélyedés«, »Külörs elmélyedés« stb. De tudnunk kell, hogy a marxizmus-leninizmusban nem a betű a fontos, hanem annak lényege, forradalmi szelleme.

Mit jelent: Teljes egészében elsajátítani a marxizmust-leninizmust? Mit kell ez alatt érteni? Valon a marxizmus-leninizmus egész bölcsességének szőszertit tanulását a már kész képzetek és következtetések formájában? Vagy ezt úgy kell értenünk, mint a marxizmus-leninizmus lényegének tanulmányozását és mint annak a művészetét, hogy ezt az elméletet a társadalmi politikai és magánéletben cselekedeteink vezérfonalává alkalmazzuk? Az utóbbi pontosabb helyesebb és fontosabb, mert a marxizmus-leninizmus alapját képezi. És ha a marxizmus-leninizmus elsajátításáról van szó, ez azt jelenti, hogy az elmélet mozgásában szemléljük.

A marxizmus-leninizmust ötbékevéből mindenki megtanulhatja, de lényegét elsajátítani és helyes alkalmazását megtanulni — már nehezebb. Sok öreg munkást ismerek akik résztvettek a politikai harcokban. Vajon ők ugyanúgy tanulták az elméletet, mint önök? Nem volt meg azoknak még a Pártunké »Rövid Tanfolyama« sem. Nagyon kevés lehetőségük nyílt az elmélet rendszeres tanulmányozására. Elolvastak talán egy tucat forradalmi írást — ez volt az egész. És mégis a gyakorlatban meglehetősen jól alkalmazták a marxizmust-leninizmust. Ezen elmélet zászlaja alatt milliók haladtak és haladnak ma is.

És sokan közülük helyesen taglalták a társadalmi és politikai kérdéseket, helyesen fogták föl ennek, vagy annak a kérdésnek megoldásában a marxista-leninista irányt. Azért, mert megértették és fölfogták a marxista-leninista elmélet forradalmi lényegét.

Az elméletet nem divatból, sem pedig máráért a tanulásért kell tanulmányoznunk. Mi nem azért tanulmányozzuk a marxizmus-leninizmust, hogy csak megismerkedjünk vele, úgy mint a katekizmussal. Nem. Mi az elméletet, mint módszert, mint eszközt tanulmányozzuk, hogy annak segítségével helyesen építsük ki politikai, társadalmi és egyéni állásfoglalásunkat. Ugy tartom, hogy ez az elmélet az ember gyakorlati életének leghatalmasabb fegyvere. Ezek után fömerül a kérdés, hogyan tanulhatjuk meg a marxizmus-leninizmus leghelyesebb gyakorlati alkalmazását?

Mindenekelőtt legalább alapvonalaiban ismernünk kell a marxizmus-leninizmus általános elméleti tételeit és a Kommunista Párt történetét. A párttörténet tanulmányozásánál arra kell figyelniünk, hogy a különböző körülményekben a bolsevikok hogyan oldották meg ezt vagy azt a gyakorlati kérdést. Miért oldották meg ezt a kérdést így és nem másként és mi vezette őket? Mért boikottálták pld. a Buligin-féle dunnát (parlamentet, ford.) és mi vezette őket ebben az elhatározásukban? Mért vettünk később a kevésbé kedvező politikai körülmények között részt a II., III. és IV. дума választásain? Mundezen kérdések elemzésénél (és rengeteg ilyen kérdés van, mert sok volt a küzdelem is) ez példája a marxista-leninista módszer alkalmazásának és útmutatás arra, hogy hogyan kell az új politikai körülményekben, a jelenföltételeiben felvetődő kérdéseket megoldanunk.

Természetesen figyelembe kell vennünk a bekövetkezett változásokat, valamint az összes új föltételeket. Ezért a marxizmus-leninizmus tanulmányozásánál legfontosabb — hogy ellenőrizzük önmagunkat a napirenden levő és az élet különböző területein fövetődő kérdések megoldásairak keresésében. Vegyünk az életből egy akármilyen példát. Egy tanítónő elvált a férjétől. Marxista szempontból mi van magatartás kell ebben az esetben tanúsítanunk? Mit kell tennünk? Mert szükséges, hogy ebben a kérdésben is megeljük a helyes utat, ezért marxista módon kell az esetet megátárgyálnunk és megoldanunk. A legegyszerűbb (és alakilag többé-kevésbé helyes is) ha kijelentjük: »Ez magánügy, aminek semmi köze a politikához.« Mégis, ha az eset közismert, a tanulók beszélnek róla, a falu tárgyalja, a tanítórő tekintélyét mindez aláássa. Szükséges hát ezt a tényt értelmesen megátáraznunk. Látták ilye hogyan változhat át egy tisztán életkérdés társadalmi-politikáivá. És az életben számtalan, különböző, hasonló eset fordul elő. Meátáálni a helyes megoldást és megfelelő módon föfogni, hogyan kell marxista szempontból viselkednünk és cselekednünk — ez a marxista próbaköve.

A kérdés helyes megoldásának kulcsa a marxizmus-leninizmus. Az elmélet maga nem oldja meg a kérdést, nem kész recept az élet összes kérdésehez, csak módot nyújt annak szabályszerű megoldásához. Az életben előforduló kérdések megoldásának keresésében a kérdések megoldásában mutatkozik meg éppen, hogy ki az igazi bolsevik-marxista és ki a magától formalista.

Vannak, akik valóban elsátáftották a marxizmus-leninizmust és képesek azt alkalmazni is a gyakorlatban. De vannak olyanok is akik tele vannak betanult idézetekkel, mint a zsák krumplival és mégsem

képesek tudásukat gyakorlatilag értékesíteni. Ezek mindem szóról-szóra el tudnak mondani, még előadást is tudnak tartani. De ha azt mondjuk nekik, hogy pld. egy apa megverte az iskolába járó gyereket és megkérjük tőlük, hogy mit kell ebben az esetben tennünk, akkor ezek összezavarodnak és nem tudják mitévők legyenek. Amennyiben adnak is valami indítványt, arról gyorsan küül annak megakuvó lényege és egyáltalán nem felel meg az elmélet szellemének, ha még oly nagy tömeg idézetet is hoz föl indítványa he. yességének bizonyítására. A megalkuvás egyáltalában nem mutatkozik meg mindig a marxizmus-leninizmus egyenes tagadásában. Néha éppen a szöveg szó szerinti magyarázásában, az elmélet dogmatikus fölfogásában nyilvánul meg.

A bolsevizmus iskoláját a gyakorlati kérdéseknek a marxizmus-leninizmus lényege ismeretén alapuló megoldása képezi.

A szöveg tanulmányozása — csak a szöveg tanulmányozása marad. Amint az iskola a gyerekek részére még nem élet, csak iskola, úgy a marxizmus-leninizmus tanulmányozása az iskolákban, olvasóköriekben, szeminárokon, valamint anak önálló tanulása, stb., csak tanulás marad. Ily módon az elméletet csak könyvből ismerjük meg. Egyedül ha elmerülünk a politikai életben, társadalmi tevékenységben, ha elkezdjük alkalmazni a módszert, ha elkezdjük azt tudatosan alkalmazni akkor változik meg a helyzet. Az élet által fö. adott kérdések gyakorlati megoldása tükrözi vissza a marxizmus-leninizmust, ez az elmélet igazi iskolája, itt jut az igazi marxista igazán kifejezésre.

Az iskola fő része nem a szeminárcsban való részvétel és az előadások meghallgatása. Ez csak segédeszköz.

A legmagasabb iskolát akkor járjuk ki, ha vitatkozunk az emberekkel, ha beszélgetünk a néppel, ha határozniuk kell, mondjuk, valamilyen hanyag tanuló sorsáról. Hogyan osztályozzuk meg: kettést vagy háromast adjunk neki, eltávolítsuk-e az iskolából, vagy ellenkezőleg, legyünk engedékenyek? Ime az ilyen kérdések megoldása a marxizmus-leninizmus főiskolája.

És ahogy a gépészmérnök számára az üzemben való munka képezi szerzett tudásának és tapasztalatainak gyakorlati alkalmazását, ahogy a tanító részére az iskolában való munka képezi nevelő tudásának gyakorlati alkalmazását, úgy a marxizmus-leninizmus az elmélet és gyakorlat eleven és szerves egységét képezi.

Azt hiszem megértették, amit mondani akarok. Azt akarom magyarázni, hogy az elmélet tanulmányozására semmiképen sem elég annak képleteit és következtetéseit megtanulnunk. Nem elég még a lényeg elsajátítása sem. Hogy valóban elsajátítsuk a marxizmus-leninizmust, meg kell tanulnunk, hogy azt fö. használjuk a gyakorlati kérdések megoldásánál és ha többet akarunk, akkor képesnek kell lennünk arra, hogy az összegyűjtött tapasztalatokkal, a tapasztalatok általánosításával gazdagítsuk ezt az elméletet, azaz azt továbbfejlesszük, előrevigyük. Éppen ez az, ami a legnehezebb.

Az Sz. K. (b.) P. Történetének Rövid Tanfolyama« látszólag igen népszerű nyelven íródott, de az olvasótól hatalmas munkát követel. A marxizmus-leninizmus alapelveit itt igen rövid formában találjuk meg. Ha olvassuk, minden során gondolkodnunk kell. Nem kívülről betanulni, hanem gondolkodni. Arról beszélünk, hogy meg kell tanulnunk az elmélet gyakorlati alkalmazását. És hogyan tanulhatjuk ezt meg? Történelmi példák alapján, kölcsönösen kicserélve gondolatainkat és módszereinket.

Arról is szó volt, hogy jó lenne, ha olvasókörünk lennének. Megértem ezt a kívánságot. Ez bizonyos tekintetben helyes is, mert az olvasókör mégis lehetőséget ad a gondolatok kicserélésére. De ki mondta azt, hogy önök most nem alakíthatnak ilyen köröket? Honnan veszik ezt? Olvassák el a Fárt Központi Bizottságának 1958 november 14-i határozatát. Ez a határozat elérteli a tanulóköreket, mint a marxizmus-leninizmus tanulásának kényszer-módszerét, amely aze.ö.öt kérdéseink bolsevizmusra való tanításának alaprendszerére volt és annak a kívánságnak gyakorlati kifejezése, hogy a propaganda minőségének terhére mennyiségi eredményt mutassunk föl. Egyik elvtársnő itt mondta, hogy náruk hét tanító önállóan tanul. Ki akadályozza meg önöket, hogy azt mondják: »Egy hét munka erről és erről a kérdésről előadást tartok. Aki leen akar lenni és részt óhajt venni a vitában, jöjjön el.« Akadályozza önöket ebben valaki?

Ha marxista vagy, az életben minden kérdést annak valóságában kell főfognod. És természetes, hogy a vitában jobban megismerhetünk minden kérdést. Amikor csak egyedül olvastuk el a kérdésnek csak egyes oldalait vettük szemügyre. Mondtuk hármat, de a negyediket nem. Vagy négyet, de megeshetik, hogy az nem négyeség, hanem köb és annak hat oldala van. Ezek szerint a vita folyamán gondolataink élesednek és gazdagodnak.

Önök azt mondják, hogy a viták fontosak. De ki akadályozza önöket? Már öt ember alaposan megvitathat mindent egymás közt. Ki akadályozza meg önöket ebben? És ha még beszámolókat is írunk, akkor meg kell nyíltan mondanom, hogy ötször olyan jól dolgozzák föl a kérdést, mintha csak hallgatnák az előadást. Mert, hogy beszámolót írjunk, minden szót, minden gondolatot meg kell rágnunk. Hogy beszámolót írhasunk, néhány forrásmunkát kell áttanulmányoznunk. A beszámoló írása közben ötven ötven kérdést fogunk földelegozni, mintha csak hallgatnák az előadást. Azonkívül tudjuk, hogy az előadás hasznossága az előadó minőségétől és a magunk hamulatától függ. Megeshetik, hogy az előadás alatt beszélgettünk a szomszédunkkal — hisz tudjuk, hogy az előadások gyakran háromnegyed részt vízből és egynegyed részt hasznos adatból állanak (derültsér). Sajnos mi nem tudjuk, hogy kéne leszűrni ezt a vizet. Pedig valóban le kell szűrniünk. De mégsem szűrjük le teljesen. Nehogy ez azt a hitet keltse önökben, hogy én az előadások ellen vagyok. Magától értetődik, hogy az előadások a tanulás igen fontos formái. Én egyedül az önálló munkára hívom föl az önök figyelmét és ez a munka majd rávezeti önöket az előadások látogatásának és figyelmes hallgatásának szükségességére.

Milyen álláspontot kell elfoglalnunk a tanulókövekkel szemben? A tanuló kör önmagában bizonyos elkönyülést hordoz. Már a »kör« elnevezés az elkönyülés jele. De elvetjük mi ezért a közös tanulmányozást? Nem. Sem nem vetjük el, sem nem ítélik el. A közös tanulást össze kell kötni a főmódszert képező önálló-egyéni tanulmányozással. Készülj föl egyedül odahaza, az összeövetelen, a körben tarts beszámolót és utána indítsd el a vitát. Ne mesterkélj vitát, hanem olyat, amelynek folyamán mindenki állást foglal a szőnyegen forgó kérdéssel szemben és nem fél kimondani véleményét. És ha a beszámolóban csak egy csöppnyi egyéni gondolat lesz, nem kételkedem, hogy tüzes vita fejlődik ki. Az ilyen viták, akár Puskinról is, a marxizmus-leninizmus elsőrangú iskolái lennének.

A marxizmus-leninizmusról beszélve, gyakran úgy vélük, hogy kizárólag Marx, Engelsz, Lenin és Sztálin műveit kell olvasni. Valóban nem csak az ő műveket. A feladat az, hogy minden könyvet marxista, leninista, sztálinista módon olvassuk. Tegyük föl, hogy Csernisevszkit olvassuk. Ezt különböző módon tehetjük. A 60–70-es évek haladó olvasója a maga módján olvasta és mi a magunk marxista-leninista módján. Mi másképp fogjuk föl. Ha beszámolóét tartunk Csernisevszkiről, ha elemezzük őt, ha vita és kölcsönös eszmecsere fejlődik ki róla, akkor jobban megértjük a marxizmus-leninizmust. A vitában saját szavainkat használjuk, a magunk beszédmodorát. Tudom, hogy mindenkinek meg van a maga nyelve. Szükséges a vita, de nem a mesterséges, hanem a valóságos, hogy az, ha nem is »verekedésre«, de komoly és tüzes szóváltásra vezessen. Imre így kell föltennünk a kérdést. És akkor az emberek látogatják majd a tanulókörieket és tanulnak is. Az elméletet éppen az ilyen tanulmányozási módszerrel ismerjük meg legjobban.

Ugy gondolom, hogy örök nálamnál jobban ismerik a különböző könyveket. Ha önökkel együtt kezdenék el vizsgálni, kétségtelenül elbuknák az írott anyag tudásából. Okvetlenül elbuknák. De a kérdést marxista módon fölállítani és megoldani — úgy vélem — jobban tudom, mint önök, hamarabb és jobban találom meg a helyes irányvonalat, mert a sok gyakorlati tapasztalat, amelyet elméleti viták gazdagítottak, kiélezték érzékemet. Érzem a hazugságot, a helytelen fogalmazást. Egy új érzék fejlődött ki bennem és ezt az elméleti viták és eszmecserek hozták létre. Mindez figyelmenre tanított. Ezért nem kell félnünk a vitáktól, ellenkezőleg, az embereket rá kell szoktatnunk. Mert csakis így módon élesedik ki gondolatunk és nyelvünk. Ha tudjuk, hogy minden nem szabatos megállapításunkat és fogalmazásunkat porbe fogják, nagyobb figyelemmel keressük majd a helyes megoldásokat.

Ezért ha megismerjni kívánják a marxizmust-leninizmust és elsajátítani óhajtják ezt az elméletet, akkor — az önálló tanulmányozás alapján — beszámolók, előadások és viták órási hasznót hajtának majd. Az önálló tanulás a marxizmus-leninizmus tanulmányozásának alapvető módszere.

.....

VILÁGSZEMLE

Irtá: Steuteld Sándor

Az elmúlt két hónap eseményeit a párisi békeértekezlet és a békeértekezlet körül lezajlott események jellemzik. Maguk a tárgyalások a különböző bizottságokban és albizottságokban sokáig tartottak, de eredményük mégsem az, amit a világ békére vágyó népei óhajtanak.

Molotov a Szovjetunió külügyminisztere a fiún béketervezettel kapcsolatban hatalmas beszédben jellemezte a béketárgyalások menetét és jellegét. Beszéde minden tekintetben felöleli azokat a kérdéseket, amelyek ma uralkják a világpolitikát és ezért alkalmasnak és szükségesnek tartjuk, hogy azt főbb részleteiben közöljük.

»Ez a konferencia a népek között első széles együttműködési kísérletet jelenti a második világháború után, a béke helyreállítása céljából. Nagy és kisállamok képviselői találkoztak itt, hogy meg tárgyalják az orosz, román, bolgár, magyar és finn békeszerződés-